

alecta
PRI.

Löneväxling

- en förmånlig förmån?

BILAGA 2.
UNDERSÖKNINGEN 2020

En rapport från PRI och Alecta

Undersökningen 2016 och 2020 – fakta, frågor och diagram

I månadsskiftet november-december 2020 genomförde Ipsos en undersökning på uppdrag av Alecta och PRI Pensionsgaranti. Den riktades till pensionsansvariga och HR-chefer på företag med ITP och var en uppföljning av den undersökning vi gjorde i juni 2016.

Ett urval av företag togs fram för att våra frågor om löneväxling med stor sannolikhet skulle uppfattas som relevanta av dem som intervjuades. Löneväxling betraktas inte som en lämplig sparform ifall lönen efter växling understiger taket för allmän pension (8,07 inkomstbasbelopp). I urvalet ingick därför bara företag med minst 20 st. anställda tjänstemän, där minst var tionde tjänsteman har en lön över 8,5 inkomstbasbelopp.

Nio av tio företag som är anslutna till Svenskt Näringsliv har färre än 50 anställda (och vart sjunde företag har ingen anställd alls). Företagen med 50 eller fler anställda har emellertid tillsammans tre fjärdedelar av samtliga anställda. Och ungefär 40 procent av alla anställda jobbar på något av de relativt få företagen som har över 500 anställda.

Därför delade vi upp urvalet i tre grupper: en för företagen med 20–50 st. tjänstemän, en för företag med 51–200 st. tjänstemän samt en grupp för företag med fler än 200 st. tjänstemän. När svaren på frågorna i undersökningen redovisas i diagramform är dessa viktade utifrån hur många anställda respektive grupp av företag svarar för i Alectas kunddatabas. På så sätt kommer svaret från ett företag med

300 st. tjänstemän att väga tyngre än svaret från ett företag med 30 st. tjänstemän i det sammanvägda diagrammet.

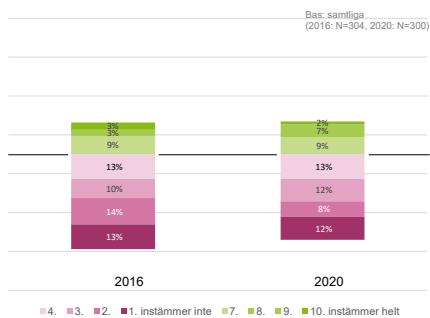
Utifrån dessa tre urvalsgrupper ringde Ipsos sedan slumpmässigt upp företag och bad att få tala med pensionsansvarig eller HR-chef.

Företagen som blev intervjuade fördelar sig på följande övergripande branscher (SNI):

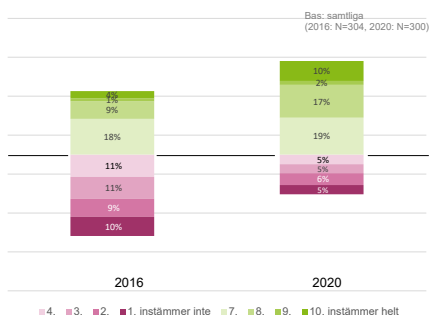
Intervjuade företag 2020

Antal	SNI	
107	C	Tillverkning
1	D	Försörjning av el, gas, värme och kyla
2	E	Vattenförsörjning; avloppsrening, avfalls- hantering och sanering
12	F	Byggverksamhet
69	G	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
9	H	Transport och magasinering
1	I	Hotell- och restaurangverksamhet
16	J	Informations- och kommunikationsverk- samhet
15	K	Finans- och försäkringsverksamhet
29	M	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
11	N	Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
1	O	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
2	P	Utbildning
6	Q	Vård och omsorg; sociala tjänster
16	R	Kultur, nöje och fritid
3	X	ej SNI

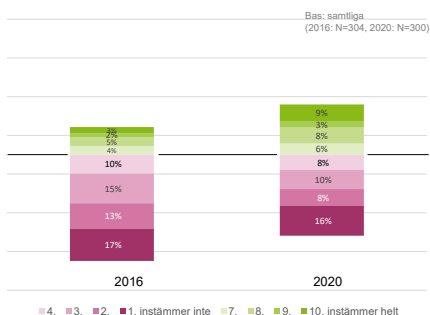
Det finns en stark efterfrågan på löneväxling bland våra anställda

Att erbjuda löneväxling är viktigt för att rekrytera och behålla rätt medarbetare

Att inte erbjuda löneväxling orsakar missnöje bland våra anställda

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
1	12%	6%	19%	30%
2	8%	4%	13%	16%
3	12%	11%	9%	20%
4	13%	13%	15%	4%
5	28%	32%	23%	15%
6	10%	12%	7%	4%
7	9%	10%	8%	5%
8	7%	8%	6%	2%
9	0%	0%	0%	0%
10	2%	2%	0%	1%
vet ej	1%	1%	1%	3%
N=300	100%	90	105	105

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
1	5%	2%	8%	12%
2	6%	6%	4%	13%
3	5%	2%	9%	10%
4	5%	4%	5%	8%
5	17%	17%	18%	20%
6	9%	10%	10%	4%
7	19%	21%	17%	11%
8	17%	18%	16%	13%
9	2%	2%	2%	1%
10	10%	13%	7%	1%
vet ej	5%	4%	6%	7%
N=300	100%	90	105	105

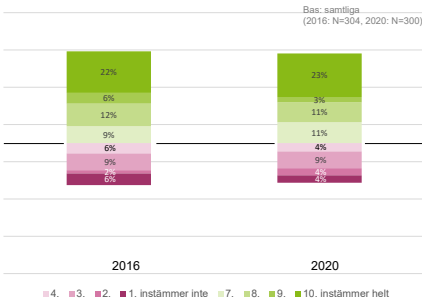
2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
1	16%	11%	21%	29%
2	8%	7%	11%	12%
3	10%	9%	13%	9%
4	8%	9%	6%	7%
5	21%	23%	18%	11%
6	6%	7%	6%	3%
7	6%	6%	7%	6%
8	8%	9%	8%	8%
9	3%	3%	3%	0%
10	9%	12%	3%	3%
vet ej	6%	4%	5%	13%
N=300	100%	90	105	105

Löneväxling - en förmånlig förmån?

BILAGA 2. UNDERSÖKNINGEN 2020

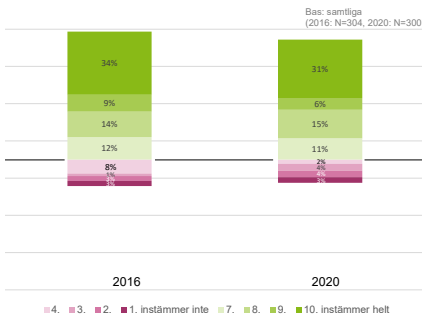
Pensionssparande utöver tjänstepensionen är inget arbetsgivaransvar

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
1	4%	4%	3%	4%
2	4%	3%	6%	3%
3	9%	11%	5%	6%
4	4%	2%	10%	7%
5	23%	23%	24%	19%
6	4%	4%	3%	6%
7	11%	12%	11%	6%
8	11%	9%	13%	14%
9	3%	3%	3%	1%
10	23%	24%	20%	24%
vet ej	4%	2%	3%	11%
N=300	100%	90	105	105

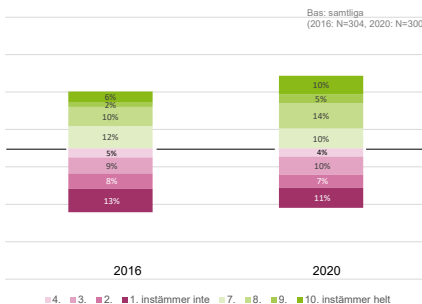
Löneväxling får inte leda till merkostnader för företaget

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
1	3%	3%	4%	0%
2	4%	3%	4%	4%
3	4%	4%	2%	3%
4	2%	2%	3%	2%
5	16%	19%	10%	17%
6	3%	2%	4%	5%
7	11%	13%	9%	7%
8	15%	13%	21%	15%
9	6%	6%	8%	8%
10	31%	31%	31%	32%
vet ej	4%	2%	6%	8%
N=300	100%	90	105	105

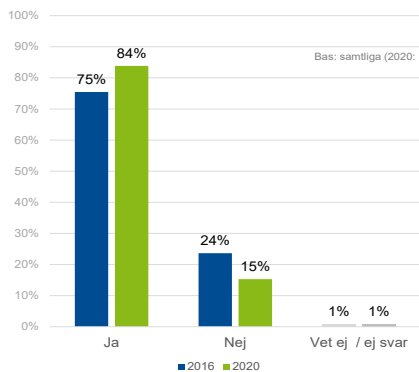
Det är problematiskt att löneväxling främst vänder sig till anställda som har högre löner

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
1	11%	12%	7%	10%
2	7%	7%	7%	10%
3	10%	10%	10%	9%
4	4%	4%	4%	6%
5	22%	21%	25%	19%
6	4%	4%	2%	7%
7	10%	10%	13%	8%
8	14%	14%	12%	11%
9	5%	7%	2%	1%
10	10%	10%	10%	8%
vet ej	4%	0%	9%	12%
N=300	100%	90	105	105

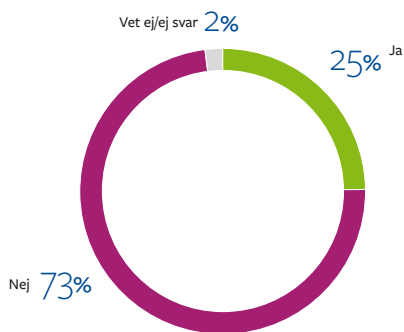
Har ni idag anställda som löneväxlar till pension?

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	84%	87%	81%	72%
Nej	15%	12%	19%	27%
vet ej	1%	1%	0%	1%
N=300	100%	90	105	105

Låter ni alla anställda löneväxla om de vill, oavsett lönenivå och tjänstepensionsplan?

Bas: tillåter löneväxling (2020: N=232)

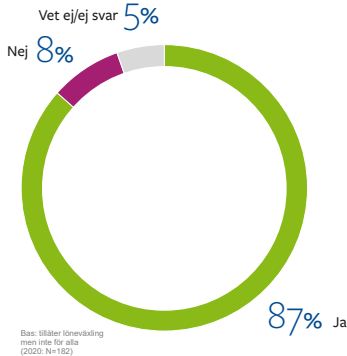
2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	25%	22%	21%	47%
Nej	73%	78%	75%	43%
vet ej	2%	0%	4%	11%
N=232	100%	76	81	75

Löneväxling - en förmånlig förmån?

BILAGA 2. UNDERSÖKNINGEN 2020

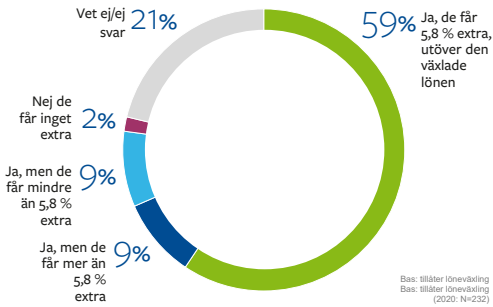
Har ni en gräns vid lägsta tillåtna lön för att få löneväxla?

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	87%	95%	71%	64%
Nej	8%	3%	17%	20%
vet ej	5%	2%	12%	16%
N=182	100%	61	76	45

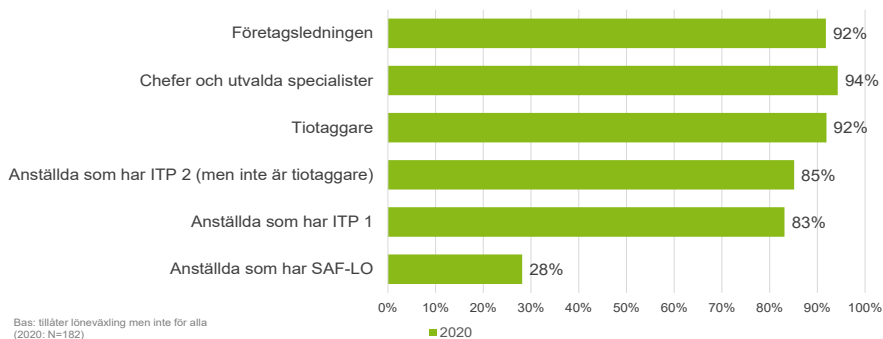
Vid löneväxling för extra pension gör arbetsgivaren en besparing på 5,8 % i form av lägre arbetsgivaravgift (på beloppet som den anställde sparar). Låter ni den besparingen, helt eller delvis, förstärka sparandet för anställda som löneväxlar?

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja, de får 5,8 % extra, utöver den växlade lönen	59%	59%	62%	56%
Ja, men de får mer än 5,8 % extra	9%	12%	4%	3%
Ja, men de får mindre än 5,8 % extra	9%	9%	9%	5%
Nej, de får inget extra	2%	0%	5%	5%
vet ej	21%	20%	21%	31%
N=232	100%	76	81	75

Vilka av följande kategorier får löneväxla?

Vilka av följande kategorier får löneväxla? Företagsledningen? 2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	92%	93%	87%	91%
Nej	3%	2%	5%	7%
vet ej	5%	5%	8%	2%
N=182	100%	61	76	45

Vilka av följande kategorier får löneväxla? Chefer och utvalda specialister? 2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	94%	97%	88%	91%
Nej	3%	2%	7%	9%
vet ej	2%	2%	5%	0%
N=182	100%	61	76	45

Vilka av följande kategorier får löneväxla? Tiotagare? 2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	92%	95%	87%	82%
Nej	3%	2%	5%	11%
vet ej	5%	3%	8%	7%
N=182	100%	61	76	45

Vilka av följande kategorier får löneväxla? Anställda som har ITP 2 (men som inte är tiotagare)? 2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	85%	90%	78%	69%
Nej	10%	7%	14%	27%
vet ej	4%	3%	8%	4%
N=182	100%	61	76	45

Vilka av följande kategorier får löneväxla? Anställda som har ITP 1? 2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	83%	89%	71%	73%
Nej	10%	7%	16%	22%
vet ej	7%	5%	13%	4%
N=182	100%	61	76	45

Vilka av följande kategorier får löneväxla? Anställda som har SAF-LO? 2020

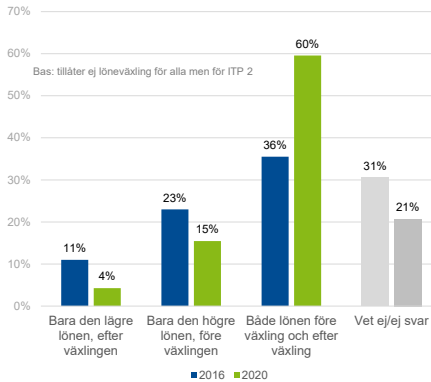
	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	28%	31%	17%	31%
Nej	59%	62%	57%	47%
vet ej	13%	7%	26%	22%
N=182	100%	61	76	45

Lönevaxling - en förmånlig förmån?

BILAGA 2. UNDERSÖKNINGEN 2020

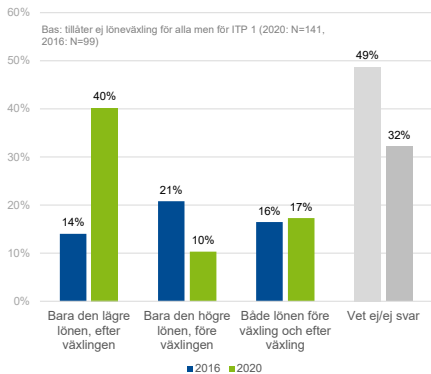
Lönevaxlar ej för alla men ITP 2

Om ni tillåter lönevaxling för anställda som har förmånsbestämd ITP 2, vilken lön rapporterar ni till Collectum?

Lönevaxlar ej för alla men ITP 1

Om ni tillåter lönevaxling för anställda som har premiebestämd ITP 1, vilken lön rapporterar ni till Collectum?

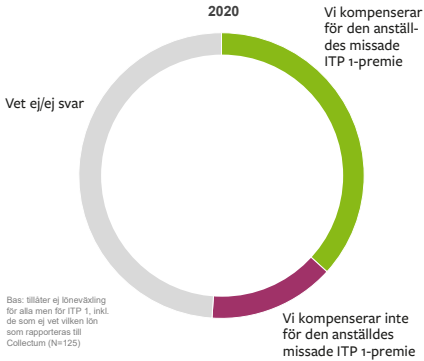
2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Bara den lägre lönen, efter växlingen	4%	4%	7%	3%
Bara den högre lönen, före växlingen	15%	13%	24%	16%
Både lönen före växling och efter växling	60%	64%	47%	58%
vet ej	21%	20%	22%	23%
N=145	100%	55	59	31

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Bara den lägre lönen, efter växlingen	40%	44%	35%	24%
Bara den högre lönen, före växlingen	10%	9%	11%	15%
Både lönen före växling och efter växling	17%	17%	20%	15%
vet ej	32%	30%	33%	45%
N=141	100%	54	54	33

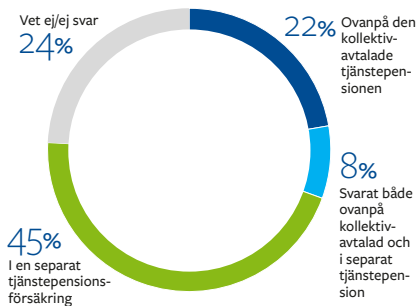
Hur gör ni med den ITP 1-premie, som annars skulle ha betalats till Collectum på den växlade lönen, ifall den anställda inte löneväxlat?

2020

	Alla (vik- tat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Vi kompenserar för den anställdes missade ITP 1-premie	37%	45%	21%	18%
Vi kompenserar inte för den anställdes missade ITP 1-premie	14%	14%	13%	18%
vet ej	49%	41%	67%	64%
N=125	100%	49	48	28

Var får de anställda placera sitt löneväxlade sparande?

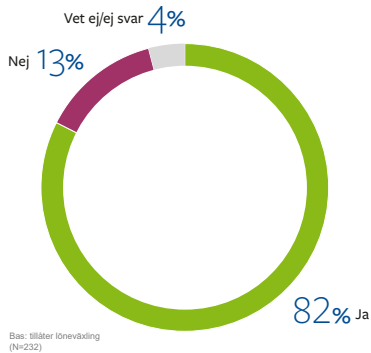
2020

	Alla (vik- tat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ovanpå den kollektivavtalade tjänstepensionen	22%	22%	21%	18%
I en separat tjänstepensionsförsäkring	45%	46%	40%	51%
Svarat både ovanpå kollektivavtalad och i separat tjänstepension	8%	6%	14%	14%
vet ej	24%	27%	24%	17%
N=256	100%	79	94	83

Lönevaxling - en förmånlig förmån?

BILAGA 2. UNDERSÖKNINGEN 2020

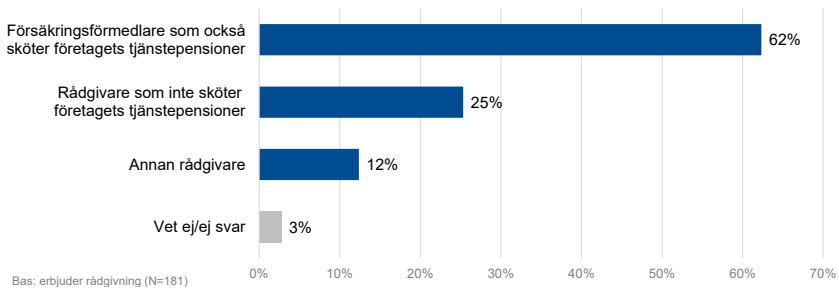
Erbjuder ni rådgivning till den som vill löneväxla?

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	82%	86%	80%	68%
Nej	13%	12%	11%	28%
vet ej	4%	3%	9%	4%
N=232	100%	76	81	75

Vem sköter rådgivningen?

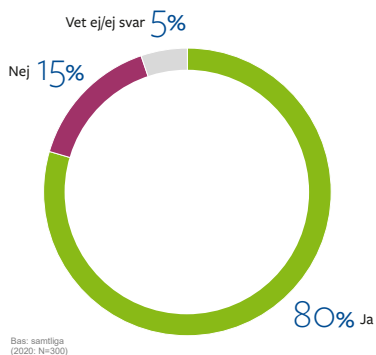
2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Försäkringsförmedlare som också sköter företagets tjänstepensioner	62%	62%	68%	57%
Rådgivare som inte sköter företagets tjänstepensioner	25%	26%	25%	22%
Annan rådgivare	12%	12%	8%	22%
vet ej	3%	3%	3%	0%
N=181	103%	65	65	51

Löneväxling - en förmånlig förmån?

BILAGA 2. UNDERSÖKNINGEN 2020

Har ni avtal med försäkringsförmedlare?

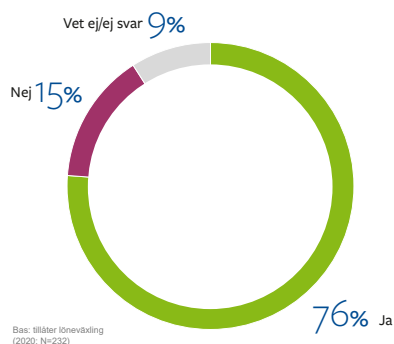

Bas: samtliga
(2020: N=300)

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	80%	83%	75%	65%
Nej	15%	10%	22%	34%
vet ej	5%	7%	3%	1%
N=300	100%	90	105	105

Finns det en skriven policy för löneväxling, som gäller för företaget?

Bas: tillåter löneväxling
(2020: N=232)

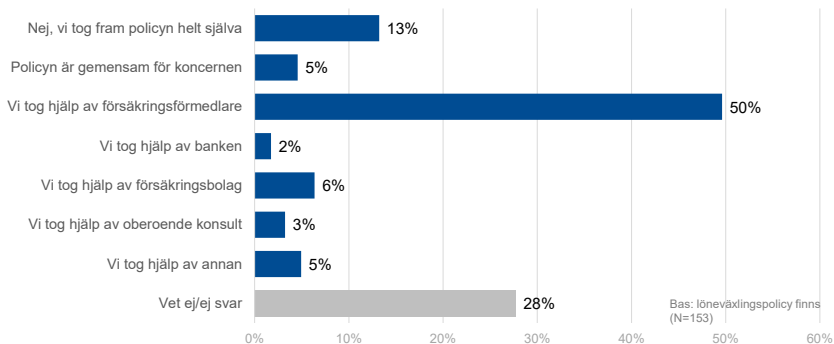
2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	76%	84%	65%	48%
Nej	15%	7%	25%	45%
vet ej	9%	9%	10%	7%
N=232	100%	76	81	75

Löneväxling - en förmånlig förmån?

BILAGA 2. UNDERSÖKNINGEN 2020

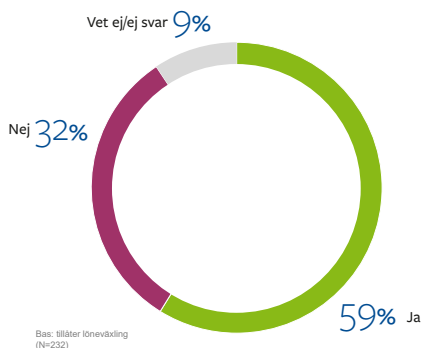
Hade ni hjälp av någon utomstående när ni tog fram policyn?

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Nej, vi tog fram policyn helt själva	13%	11%	11%	31%
Policyn är gemensam för koncernen	5%	3%	6%	11%
Vi tog hjälp av försäkringsförmedlare	50%	53%	53%	22%
Vi tog hjälp av banken	2%	0%	4%	8%
Vi tog hjälp av försäkringsbolag	6%	6%	6%	8%
Vi tog hjälp av oberoende konsult	3%	3%	4%	3%
Vi tog hjälp av annan	5%	6%	2%	3%
vet ej	28%	31%	21%	19%
N=153	111	64	53	36
10	31%	31%	31%	32%
vet ej	4%	2%	6%	8%
N=300	100%	90	105	105

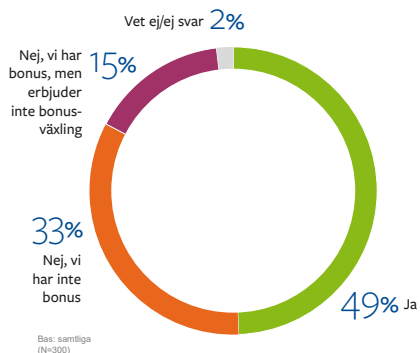
Finns det ett särskilt löneväxlingsavtal mellan företaget och den anställde (utöver policy)?

2020

	Alla (vikttat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	59%	55%	67%	65%
Nej	32%	36%	22%	28%
vet ej	9%	9%	11%	7%
N=232	100%	76	81	75

Erbjuder ni anställda att växla bonus mot en extra pensionsinbetalning?

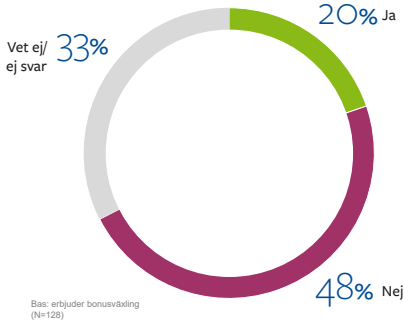
2020

	Alla (vikttat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	49%	54%	42%	33%
Nej, vi har inte bonus	33%	32%	30%	47%
Nej, vi har bonus, men erbjuder inte bonusväxling	15%	12%	25%	17%
vet ej	2%	1%	4%	3%
N=300	100%	90	105	105

Lönevaxling - en förmånlig förmån?

BILAGA 2. UNDERSÖKNINGEN 2020

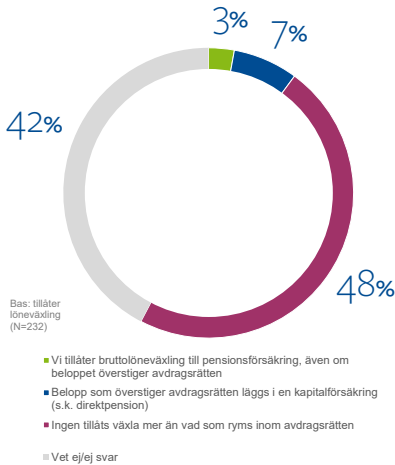
Erbjuder ni bonusväxling via företagsägda kapitalförsäkring, s.k. direktpension?

2020

	Alla (vikttat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Ja	20%	24%	9%	11%
Nej	48%	39%	68%	63%
vet ej	33%	37%	23%	26%
N=128	100%	49	44	35

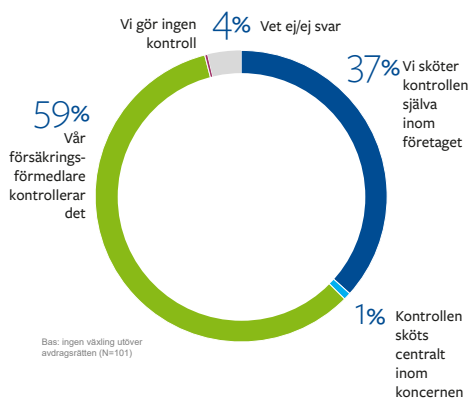
Om någon önskar löneväxla högre belopp än det som ryms inom avdragsrätten, hur hanterar ni det?

2020

	Alla (vikttat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Vi tillåter bruttolöneväxling till pensionsförsäkring, även om beloppet överstiger avdragsrätten	3%	3%	4%	3%
Belopp som överstiger avdragsrätten läggs i en kapitalförsäkring (s.k. direktpension)	7%	8%	6%	5%
Ingen tillåts växla mer än vad som ryms inom avdragsrätten	48%	53%	32%	47%
vet ej	42%	37%	58%	45%
N=232	100%	76	81	75

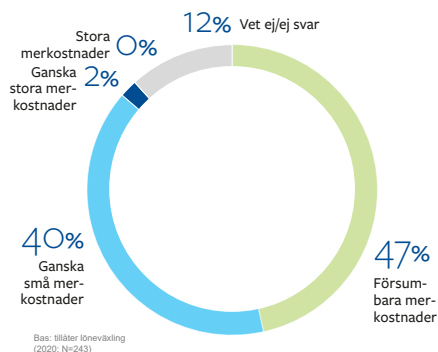
Vem kontrollerar att löneväxlingen ryms inom avdragsrätten?

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Vi sköter kontrollen själva inom företaget	37%	12 st.	13 st.	18 st.
Kontrollen sköts centralt inom koncernen	1%		1 st.	
Vår försäkringsförmedlare kontrollerar det	59%	26 st.	12 st.	15 st.
Vi gör ingen kontroll	0%			1 st.
Vet ej	4%	2 st.		1 st.
N=101	(bas: svaret ingen växling utöver avdragsrätten)			

Hur bedömer ni merkostnaderna som löneväxling kan föra med sig, exempelvis för administrationen?

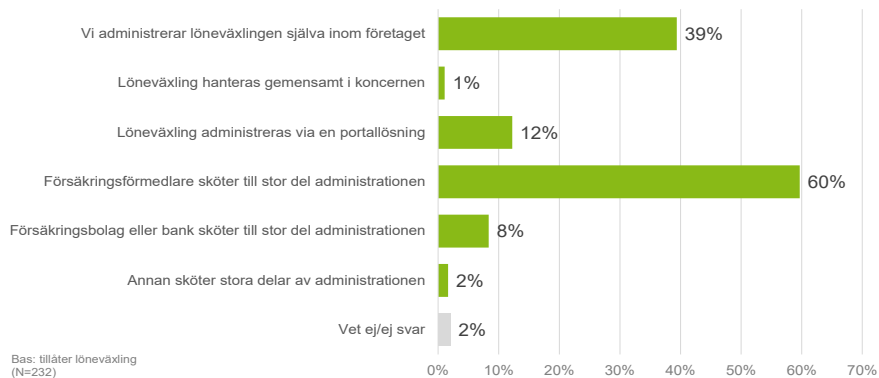
2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Försumbara merkostnader	47%	42%	53%	63%
Ganska små merkostnader	40%	42%	40%	27%
Ganska stora merkostnader	2%	3%	0%	2%
Stora merkostnader	0%	0%	0%	0%
Vet ej	12%	14%	6%	8%
N=256	100%	79	94	83

Löneväxling - en förmånlig förmån?

BILAGA 2. UNDERSÖKNINGEN 2020

Hur hanterar ni administrationen kring löneväxling?

2020

	Alla (viktat)	+200 tjänstemän	51-200 tjänstemän	20-50 tjänstemän
Vi administrerar löneväxlingen själva inom företaget	39%	34%	46%	59%
Löneväxling hanteras gemensamt i koncernen	1%	0%	4%	3%
Löneväxling administreras via en portallösning	12%	17%	2%	1%
Försäkringsförmedlare sköter till stor del administrationen	60%	63%	62%	35%
Försäkringsbolag eller bank sköter till stor del administrationen	8%	9%	4%	12%
Annan sköter stora delar av administrationen	2%	0%	5%	5%
vet ej	2%	3%	1%	0%
N=232	124	76	81	75

alecta **PRI.**

Löneväxling - en förmånlig förmån?